

Cilj projekta

Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti javnozdravstvenih usluga u prekograničnom području s posebnim naglaskom na osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj zaštiti, jačanje mjera prevencije karcinoma dojke te podizanje svijesti o važnosti ranog otkrivanja karcinoma dojke.

Ukratko o projektu

Rak dojke predstavlja ozbiljan javnozdravstveni problem i najčešći je oblik zloćudne bolesti kod žena u Hrvatskoj i Srbiji. Zbog demografskih promjena i rasta rizičnih čimbenika, sve veći broj žena suočava se s ovom bolešću, a njegovo rano otkrivanje i probir ključni su za pravovremenu dijagnozu i uspješnije liječenje.

U sklopu projekta CALL4HER, financiranog u okviru Interreg VI-A IPA Programa Hrvatska – Srbija 2021. - 2027., Dom zdravlja Županja nabavlja 3D digitalni mamograf s tomosintezom za precizniju dijagnostiku, dok će Opća županijska bolnica Vinkovci i Dom zdravlja Apatin nabaviti napredni ultrazvučni uređaj. Ovi moderni uređaji omogućuju detaljnije i manje invazivne preglede, poboljšavajući rano otkrivanje raka, osobito kod žena s gustim tkivom dojki.

Projekt također uključuje edukativne kampanje i radionice za podizanje svijesti o važnosti preventivnih pregleda i samopregleda te doprinose boljoj informiranosti, smanjenju straha od pregleda te unaprjeđenju javnog

Ukupan proračun projekta i
EU - IPA III CBC sufinanciranje
942.130,90 EUR / 800.811,25 EUR

ID projekta
HR-RS00054

Udio sufinanciranja EU IPA III CBC
85 %

Trajanje projekta
15.9.2024. - 14.9.2026.

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA Croatia – Serbia

CALL4HER

Vodeći partner

Franje Račkog 32, Županja
Republika Hrvatska
tel: +385 32 831 640
www.dom-zdravlja-zupanja.hr

Partneri

Nušićeva bb, Apatin
Republika Srbija
tel: +381 25 773 722
www.domzdravljaapatin.rs

OPĆA ŽUPANIJSKA
BOLNICA VINKOVCI
utemeljena 1831.

Zvonarska 57, Vinkovci
Republika Hrvatska
tel: +385 32 349 349
www.obvk.hr

Ovaj letak sufinancirala je Europska unija.
Njegov sadržaj isključiva je odgovornost OŽB Vinkovci
i ne odražava nužno stavove Europske unije.

The project is co-financed by the European Union.
Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije.

www.interreg-croatia-serbia.eu

Naziv projekta

**Improving the quality of
healthcare and early
detection of breast cancer**
/ Poboljšanje kvalitete
zdravstvene zaštite i ranog
otkrivanja raka dojke

Akronim projekta
CALL4HER

Što je rak dojke?

Rak dojke je zloćudna bolest koja nastaje kada normalne žljezdane stanice dojke prolaze abnormalne promjene, gube kontrolu nad rastom i dijeljenjem te se počinju nekontrolirano razmnožavati. Takve stanice postupno infiltriraju i oštećuju okolno zdravo tkivo dojke, stvarajući tumorsku masu. Ako se ne otkrije i ne liječi na vrijeme, maligne stanice mogu prodrijeti u limfne i/ili krvne žile, omogućujući širenje bolesti (metastaziranje) u druge organe, poput limfnih čvorova, pluća, jetre, kostiju ili mozga. Ovisno o stadiju bolesti i zahvaćenim tkivima, rak dojke može imati različite oblike i brzinu napredovanja, što naglašava važnost ranog otkrivanja i pravovremenog liječenja.

Što je samopregled?

Samopregled dojki omogućuje ženama da same prate svoje grudi. Preporuča se obaviti ga između 5. i 10. dana nakon početka menstruacije ili jednom mjesečno ako menstruacija nije prisutna. Tijekom pregleda važno je obratiti pažnju na kvržice, promjene oblika ili strukture dojki, iscjedak, bolove te eventualne promjene na bradavicama i koži. U slučaju primjene bilo kojeg od ovih simptoma, potrebno je konzultirati liječnika.

Što je mamografija?

Mamografija je rendgenski pregled dojki koji omogućuje otkrivanje tumora i drugih promjena prije nego što postanu opipljive, često i do dvije godine ranije od kliničkih simptoma. Preporučuje se obaviti je između 5. i 10. dana menstrualnog ciklusa. Iako je mamografija nezamjenjiva u ranom otkrivanju raka dojke, ne može prikazati 15-20 % tumora, osobito kod žena s gustom žljezdanom strukturom.

Prvi pregled se savjetuje između 38. i 40. godine života, dok žene s obiteljskom anamnezom raka dojke trebaju započeti preglede ranije i obavljati ih jednom godišnje.

Koraci samopregleda

Opipajte područje
lijevog pazuha

Zatim opipajte
desni pazuh

Vizualno pregledajte
površinu dojke

Opipajte dojku
iznad bradavice

Ležite i opipajte
dojku sastrane

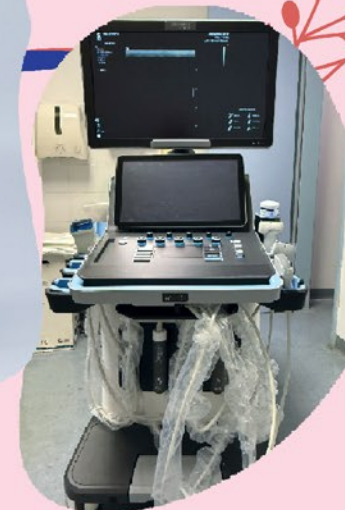

Kružno pregledajte
područje oko bradavice

Mamograf

UZV uređaj

Tko može dobiti rak dojke?

Bolest najčešće pogađa žene iznad 50 godina, no sve češće se javlja i kod mlađih, posebno onih u četrdesetima. Iako rijetko, rak dojke može se pojaviti i kod muškaraca, čineći oko 1 % svih slučajeva.

Rizični čimbenici

Glavni rizični čimbenici za rak dojke uključuju dob, ranu menstruaciju (prije 12. godine), kasnu menopauzu (nakon 50. godine), nerađanje ili kasniju trudnoću (nakon 30. godine), obiteljsku povijest raka dojke ili jajnika te prethodne bolesti dojke. Također, nezdrave životne navike poput loše prehrane, pretilosti, alkohola, pušenja i izloženosti zračenju mogu povećati rizik.

Što je UZV dojki?

Ultrazvuk je neškodljiva dijagnostička metoda koja koristi zvučne valove bez ionizirajućeg zračenja. Ultrazvuk, uz mamografiju, znatno povećava točnost dijagnosticiranja dobroćudnih i zloćudnih bolesti dojke. Metoda je izbora za prikaz dojki u žena mlađe životne dobi te bitna pomoćna metoda koja se nastavlja na mamografiju.

Kod žena mlađih od 40 godina ultrazvuk je metoda izbora i preporučuje se jednom godišnje, dok se mamografija provodi samo ako postoji sumnja na zloćudnu promjenu.